

**Navoiy davlat pedagogika instituti Kengashining
2023-2024-o'quv yilidagi 1-son yig'ilishi bayonnomasidan
KO'CHIRMA**

2023-yil 30-avgust

Navoiy shahri

Rais – B.Sobirov

Kotib – U.Utamuradov

Qatnashdilar: Institut Kengashining 57 nafar a'zosidan 45 nafari. Bo'lim boshliqlari va kafedra mudirlari.

KUN TARTIBI:

6. Turli masalalar.

6.7. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining namunasi asosida Navoiy davlat pedagogika institutining yangi tahrirdagi Odob axloq kodeksini tasdiqlash to'g'risida.

ESHITILDI: Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha birinchi prorektor X.Qurbonov

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining namunasi asosida Navoiy davlat pedagogika institutining yangi tahrirdagi Odob axloq kodeksi ishlab chiqildi.

Shu ma'noda talaba, doktornatlar, ishchi-xodimlar hamda professor-o'qituvchilarning umumiy madaniyati shakllantirish, institutda odob-axloq tushunchasini takomillashtirish, huquqbuzarlik va jinoyatchilikni oldini olish, fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini buzishga yo'l qo'ymaslik, umaman olganda ziyo maskanida ziyolidek yurish-turish qodilaraini qat'iy joriy qilish nazarda tutilmoqda.

Xabaringiz bor, avval ham "Odob-axloq kodeksi"ni tasdiqlagan edik. Endilikda shu qoidalarni takomillashtirish, amaliyotga qat'iy joriy etishda fakultet dekanlari, kafedra mudirlari, bo'lim boshliqlarining alohida hissasi bo'lishi lozim. Siz va biz shaxsiy namuna bo'lishimiz kerak.

Ushbu kodeksda (taqdimot qilib berildi) umumiy qoidalar, maqsad va vazifalar, prinsiplar, Korruptsiyaga qarshi kurashish, yurish-turish va rasmiy muloqotga oid talablar, majlis va yig'inalarda ishtirok etish, ish va o'qish vaqtiga rioya qilish, Rahbar xodimlarning huquq va majburiyatlari, uyali aloq vositalaridan foydalanish, Rag'batlantirish va chora ko'rish hamda yakuniy qoidalar aks etgan.

Kun tartibidagi masala yuzasidan takliflar so'raldi. Qaror loyihasi tasdiqlash uchun ovozga qo'yildi. Qarshilar yo'q. Betaraflar yo'q. Ochiq ovoz berish natijalariga asosan institut Kengashi

QAROR QILADI:

1. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining namunasi asosida Navoiy davlat pedagogika institutining yangi tahrirdagi Odob axloq kodeksi tasdiqlash masalasida Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha birinchi prorektor X.Qurbonovning axboroti ma'lumot uchun qabul qilinsin.

2. Navoiy davlat pedagogika institutining yangi tahrirdagi "Odob-axloq kodeksi" tasdiqlansin.

3. Yoshlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi boshlig'i B.Toshmamatov Navoiy davlat pedagogika institutining yangi tahrirdagi "Odob-axloq kodeksi"ni barcha fakultat va bo'limlarga yetkazsin.

4. Barcha bo'lim boshliqlari va fakultet dekanlari professor-o'qituvchilar, xodimlar va talabalarni institutning yangi tahrirdagi "Odob-axloq kodeksi" bilan tanishtirsin.

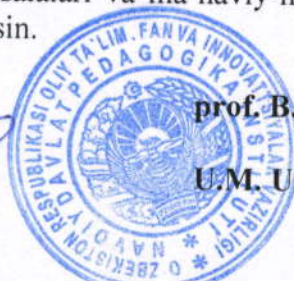
5. Ushbu qaror ijrosi nazorati Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha birinchi prorektor X.Qurbonov zimmasiga yuklatilsin.

Kengash raisi

Kengash kotibi

prof. B.Sobirov

U.M. Utamuradov

ТАСДИҚЛАЙМАН
Ректор Б.Собиров
2023 йил

Навоий давлат педагогика институтининг ОДОБ-АХЛОҚ КОДЕКСИ

*(Ушбу Кодекс Навоий давлат педагогика институти Кенгашининг 2023 йил
28 февралдаги 7-сон йиғилиш баёни тасдиқланган)*

Умумий қоидалар

1. Ушбу кодекс билан тартибга солинадиган муносабатлар

Ушбу Кодекс Ўзбекистон Республикаси “Таълим тўғрисида”ги қонуни, бошқа қонун ва қонуности ҳужжатларга мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, олий таълим муассасаси педагог ва бошқа ходимлари, талабалари, докторантлари (кейинги ўринларда – ходим, талаба, магистрант ва докторант) касбий одоб-ахлоқининг тамойиллари, нормалари, таълим жараёни ва хизматдаги ҳуқуқ-атворининг асосий қоидалари билан боғлиқ муносабатларни тартибга солади.

2. Одоб-ахлоқ кодексининг мақсад ва вазифалари

Одоб-ахлоқ кодексининг мақсадлари:

ходим, талаба, магистрант ва докторантларда умумий маданиятни ривожлантириш;

институтда ходим, талаба, магистрант ва докторантларининг замонавий имижини шакллантириш; ходим, талаба, магистрант ва докторантларни институт ва унинг кадриятларига ҳурмат руҳида тарбиялаш;

институт одоб-ахлоқи тушунчасини такомиллаштириш институтда ташқи кўриниш ва ҳуқуқ-атворга бўлган талабларга оид ягона ёндашувни ишлаб чиқишдан иборатдир.

Одоб-ахлоқ кодексининг вазифалари қуйидагилардан иборат:

ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш, ходим талаба, магистрант ва докторантлар орасида одоб-ахлоқ қоидаларини бузиш билан боғлиқ бўлган номақбул ҳатти-ҳаракат, жумладан, зўравонлик, шафқатсизлик ва ҳаёсизликни тарғиб ва ташвиқ қилиш, шунингдек, турли салбий иллатлар ва миллий менталитетимизга ёт бўлган ғоя ва қарашлар, экстремизм, сепаратизм, фундаментализм ва “оммавий маданият”нинг таъсир ҳамда хуружларидан ҳимоя қилиш;

мазкур номақбул хатти-ҳаракатлар содир этилишининг сабаб ва шарт-шароитларини аниқлаш ва уларни бартараф этиш;

ходим, талаба,магистрант ва докторантларни юксак ҳуқуқий онг, Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, қонунлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига қатъий риоя қилиш руҳида тарбиялаш;

ходим, талаба,магистрант ва докторантларда фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва манфаатларини доимо ҳурмат қилиш ва ҳимоя қилиш кўникмасини шакллантириш ва юксалтириш;

ходим, талаба,магистрант ва докторантларда ватанпарварлик, юксак маънавий-ахлоқий фазилатларни шакллантириш ва уларни миллий қадриятларимизга ҳурмат қилиш, хотин-қизлар шаъни ва кадр-қимматини ҳурмат қилиш, уларга нисбатан номақбул хатти-ҳаракатларга йўл қўймаслик руҳида тарбиялаш;

институтда соғлом ижтимоий-психологик муҳитни шакллантириш ва ривожлантириш;

институт ходим, талаба,магистрант ва докторантларида ташқи кўринишга оид маданиятни шакллантириш учун шароитлар яратиш;

институтнинг давлат ва жамият ҳаётидаги ҳамда таълим тизимидаги нуфузи, обрў-эътиборини асраб-авайлаш ва янада ошириш.

3. Кодекснинг амал қилиш доираси

Ушбу Кодекс олий таълим институтнинг барча ходим, талаба,магистрант ва докторантларига нисбатан татбиқ этилади.

Кодекснинг принциплари

4. Институт ходим, талаба,магистрант ва докторантлари ҳуққатворининг асосий принциплари

Мазкур Кодекс қонунийлик, фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги, ватанпарварлик, хизмат ва ўқиш бурчига содиқлик, адолат, ҳалоллик ва холислик, самарадорлик ва тежамкорлик принципларига асосланади.

5. Қонунийлик принципи

Институт ходим, талаба,магистрант ва докторантлари Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига сўзсиз риоя қиладилар ҳамда ўз хизмат ва ўқиш мажбуриятларини лавозим йўриқномалари, меҳнат шартномалари, ушбу Кодекс қоидалари, институт Ички тартиб қоидалари ҳамда таълимга оид бошқа меъёрий ҳужжатларга мувофиқ бажарадилар.

6. Фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги принципи

Фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари институтнинг олий кадрияти бўлиб ҳисобланади. Институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилишига йўл қўймадилар ва бундай бузилишлар рўй берган ҳолларда уларни тиклашга қўмаклашадилар.

7. Ватанпарварлик, хизмат ва ўқиш бурчига содиқлик принципи

Институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари ўз ўқиш ва хизмат фаолиятларини маънавий-ахлоқий кадриятлар, Ватанга садоқат, хизмат ва ўқиш бурчига содиқлик асосида жамиятнинг олий таълим муассасасига бўлган талаби ва ишончини ифодалаган ҳолда амалга оширадилар. Ходим, талаба, магистрант ва докторантлар ўз ўқиш ва хизмат бурчларини ўзаро хайрихоҳлик, ўз манфаатлари ва мафкуравий қарашларидан қатъий назар лозим даражада бажарадилар.

8. Адолат, ҳалоллик ва холислик принципи

Институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари ўз хизмат ва ўқиш фаолиятларини амалга оширишда адолатли, ҳалол ва холис бўлишлари ҳамда институтга, унга тегишли бўлган сайтлар ва ижтимоий тармоқларга мурожаат қилган барча юридик ва жисмоний шахсларга нисбатан ушбу принцип талаблари асосида муносабатда бўлишлари шарт.

9. Самарадорлик ва тежамкорлик принципи

Институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари ўз фаолияти самарадорлигини инновацион технологияларни татбиқ этиш ва бошқа йўллар билан доимий равишда ошириб борадилар.

Институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари, ўз навбатида институтнинг мулкига, ўзининг ва бошқа шахсларнинг вақтига масъулият ва эҳтиёткорлик билан ёндашадилар.

Коррупцияга қарши курашиш

10. Коррупциянинг ҳар қандай шакл ва кўринишини қабул қилмаслик

Институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари коррупциянинг ҳар қандай шакли ва кўринишини қабул қилмайдилар ва унинг бирор-бир тарзда намоён бўлишига қарши ҳамжихатликда қонуний чораларни кўрадилар.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантлар коррупцияга қарши курашишлари ва унинг профилактикасига фаол кўмаклашишлари, шунингдек, институт коррупцияга қарши курашиш Дастури ва институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари томонидан коррупциявий ҳуқуқбузарликлар содир этишга оғдириш мақсадида мурожаат қилиш ҳолатлари ҳақида хабардор қилиш тўғрисида Низом талабларини сўзсиз бажаришлари, ўз фаолиятларини ошқорá ва адолатли амалга оширишлари, юқори ахлокий қадриятлар ва принципларга содиқ қолган ҳолда қонун устуворлигига катъий риоя этишлари шарт.

Ходим, талаба ва докторантлар юриш-туриш ва расмий мулоқотига оид талаблар

11. Институтда кийиниш ва ташқи кўринишга оид қоидалар

институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари ўз ўқиш ва касбига мос бўлган замонавий кийимда бўлишлари лозим.

Институт ходими, талабаси, магистрант ва докторанти бўлган хотин-қизлари диққатни тортадиган, хусусан, танани шаффоф кўрсатиб турадиган, елка, кўкрак ва қорин, тиззадан юқори қисмлари очиқ қоладиган ҳамда ҳаддан зиёд тор кийимда, шунингдек, қулоқчинлар, қулоқ ва бармоқлардан ташқари тананинг турли қисмларига турли зирак ёки металл буюмлар билан, танасининг кўриниб турадиган қисмида пирсинг ёки татуировкада институтга келишлари мумкин эмас. Шунингдек, талабаларнинг институтга келиши рухсат этилган формасига турли дин ва конфессиялар ҳамда субмаданиятларга мансубликни акс эттирувчи элементларни (хижоб, кипа, қашая, хоч ва бошқалар) кўйишга йўл қўйилмайди.

Талаба-қизлар институтга оч рангли ва ёрқин рангда бўлмаган блузкаларда, тиззани ёпиб турадиган юбка ёки одми костюм ва тўқ рангдаги пойабзалда келишлари лозим, шунингдек, ўзлари билан зарурий ўқув воситаларини олиб келишлари шарт.

Институт ходими, талабаси, магистрант ва докторанти бўлган эркаклар оқ, ҳаворанг, оч жигар ранг ёки оч кулранг кўйлақда, классик услубдаги шим

ёки одми костюм, галстукда ва тўқ рангдаги пойабзалда келишлари лозим. Бунда, талабалар ўзлари билан зарурий ўқув воситаларини олиб келишлари шарт.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг аудитория ва хизмат хоналарида устки кийим (плаш, пальто, куртка кабилар)да юришлари тақиқланади.

Ходимлар, талабалар, магистрант ва докторантларнинг ташқи қиёфаси ва кийимлари озода, покиза бўлиши лозим.

12. Мажлис ва йиғинларда иштирок этиш

Институт ходим талаба, магистрант ва докторантлари турли тадбирлар (мажлислар, тантанали йиғилишлар, учрашувлар, байрамлар)даги иштироки жараёнида сўзга чиқувчиларга нисбатан хурмат билан муносабатда бўлишлари, тадбир давомида тинчлик ва осойишталикни сақлашлари шарт бўлиб, раислик қилувчи ва модераторнинг рухсатисиз лўкма ташлаш ва сўзга чиқиш мумкин эмас. Зарурат туғилганда нутқлар ўртасида мажлислар залидан чиқиб-кириш мумкин.

13. Биноларда юриш-туриш қоидаларига амал қилиш

Биноларга кириш ва чиқиш жойларида, шунингдек, йўлакларда талабалар ходимларни, эркаклар аёлларни, ёшлар эса катталарни ўзларидан олдин ўтказиб юборишлари лозим.

Бинога кираётган ҳар бир шахс биноларга кириб-чиқишни назорат қилиш учун тайинланган масъул шахс ёки навбатчига ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатни (хизмат ёки талабалик гувоҳномаси, паспорт ва ҳ.к.) очиқ ҳолда кўрсатишлари ёки махсус берилган ID-карта орқали турникетлардан ўтишлари шарт.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантлар институт ҳудудида йўлнинг ўнг томонидан юришлари, шунингдек, йўлак ва ҳолларда мобиль алоқа воситалари орқали баланд овозда гаплашмасликлари керак. Бир-бирларига дуч келганда саломлашишлари, бунда: талабалар ходимларга, ёшлар катталарга биринчи бўлиб салом беришлари тавсия этилади.

14. Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг расмий мулоқот меъёрлари

Институт ходим, талаба, магистрант ва докторантлари ташкилот ва муассасалар, оммавий ахборот воситалари ҳамда фуқаролар билан ўзаро

муносабатга киришганда қуйидаги расмий мулоқот меъёр ва қоидаларига амал қилишлари керак:

ўз ҳаракатларини институт манфаатларини кўзлаб амалга ошириш, унинг имижини сақлаш ва ошириш, институт, унинг ходимлари, талабалари ва докторантлари номи ва манфаатларига зиён етказадиган ҳаракатларни амалга оширмаслик, шунингдек, улар билан мулоқот қилганда ҳамда ижтимоий тармоқлардаги ёзишмаларида ўзларининг намунали хулқ-атвори билан институт ҳақида юксак ижобий таассурот уйғотиш;

хотин-қизлар билан муносабатлар амалдаги қонунчилик ҳужжатлари талаблари, миллий анъаналар ва ўзаро ҳурмат тамойилларига асосланиши шарт;

институт, унинг ходим, талаба, магистрант ва докторантлари ҳақида ҳақиқатга тўғри келмайдиган ёки нотўғри талқин қилинган, нотўғри талқин қилиш учун имкон берадиган маълумотларни тарқатмаслик, бундай маълумотлар тарқалишига йўл қўймаслик, шунингдек, жамоат олдида ва ижтимоий тармоқларда бу мавзуда чиқишлар қилмаслик;

ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг розилигисиз уларнинг шахсий ҳаётига оид маълумотларни ошкор қилмаслик;

ходим, талаба, магистрант ва докторантлар ҳақида уларнинг касбий ва ўқув фаолиятига оид бўлмаган маълумотларни аниқлаштирмаслик;

хизмат ахборотларини тақдим этиш қоидаларига амал қилиш;

сўралган ахборотни етарлилик (ҳаддан ташқари қисқа шу билан бирга ўта керагидан ортиқ) ва ишончлилиқ (қайта текширишни талаб қилмайдиган) талабларига мувофиқ ҳолда тақдим этиш;

ўз хизмат вазифаларини бажариш жараёнида олинган маълумотлардан мақсадга мувофиқ бўлмаган тарзда фойдаланмаслик, шунингдек, уларни институт раҳбарияти рухсатисиз тарқатмаслик;

ходим, талаба магистрант ва докторантларнинг таълим жараёнидаги фаолияти ва касбий ҳаракатларини асоссиз танқид қилмаслик, жамоат олдида чиқишлар, шунингдек, оммавий ахборот воситалари ва турли хил ижтимоий тармоқларда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ва институт фаолияти, унинг ходимлари ҳаракатларини ҳақиқатга тўғри келмайдиган, асоссиз ва аниқ далилларга асосланмаган ҳолда муҳокама қилмаслик ва улар ҳақида баҳо бериб, фикр-мулоҳазалар билдирмаслик.

15. Иш ва ўқиш вақтига риоя қилиш

Ходим, талаба, магистрант ва докторантлар дарс машғулотлари ва ишга ўз вақтида келишлари, меҳнат ҳамда ўқиш интизомига риоя қилишлари шарт.

16. Институтда ғайриахлоқий ва ножўя хатти-ҳаракатларни содир этишга йўл қўйилмаслиги

Талаба, магистрант ва докторантнинг ўқишига, ходимнинг эса институтда меҳнат фаолиятини юритишига тўсқинлик қиладиган қуйидаги ғайриахлоқий ва ножўя хатти-ҳаракатларни содир этиши қатъиян тақиқланади:

ҳар қандай ҳуқуқбузарлик ёки жиноят содир этиш, жумладан, тухмат қилиш, ҳақоратлаш;

гиёҳванд моддалар, психотроп воситалар ва уларнинг аналоглари, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш ва тарқатиш;

тинчлик ёки осойишталикка қарши тажовуз қилиш, жанжаллашиш, кимор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар ўйнаш;

институтга моддий ва унинг ишчанлик обрўсига салбий таъсир этувчи маънавий зарар етказиш;

ходим, талаба, магистрант ва докторантларга жисмоний, маънавий ёки моддий зарар етказиш;

институт атроф-муҳитини ҳар қандай кўринишда ифлослантириш;

институт бинолари ва ҳовлисида, шунингдек, биноларига туташган ҳудудда спиртли ичимликлар ичиш ва тамаки ёҳуд бошқа турдаги маҳсулотларни чекиш ҳамда маст ҳолда бўлиш, ташқи кўринишга ва ушбу Кодексда белгиланган қоидаларга зид равишда соч-соқоли ўсган, тўзғиган ва кийиниш талабларига риоя қилмаган ҳолда келиш;

институтга тегишли компьютерларда институтга тегишли бўлмаган маълумотларни, шунингдек, турли кинофильмлар, ноқонуний маълумотлар, беҳаё сурат ва фильмлар, миллий, ирқий, этник, диний адоватни тарғиб қилувчи, экстремистик, сепаратистик ва фундаменталистик кайфиятдаги ҳар қандай материалларни тайёрлаш, кўриш, сақлаш, тарқатиш ва уларга даъват этиш;

ўқув машғулотлари ва ишга ҳамда ходим ва талабаларнинг осойишталигига халақит берадиган хатти-ҳаракатлар содир этиш (радиоузатгич, телевизор, мультимедиа ва овоз чиқарувчи мосламалардан мақсадсиз фойдаланиш);

умумбашарий ва миллий кадриятларга хос бўлмаган ёки олий таълим муассасаси, унинг ходимлари нуфузига путур етказадиган материалларни Интернет тармоғи ва бошқа ижтимоий тармоқларга жойлаштириш ёки улардан турли номувофик мақсадларда фойдаланиш.

Ходимлар, талабалар, магистрант ва докторантлар томонидан институтнинг ишчанлик обрўси, кадр-қиммати ва нуфузини туширадиган,

таълим жараёнининг маънавий бузилишига олиб келадиган агрессия, одамларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситадиган, зўрлаш ва ваҳшийлик, вандализм, миллатлараро низо кўзғатадиган, диний йўналишдаги, терроризм, экстремизм, ва фундаментализм, шунингдек, беҳаё ва ишқий сахналарни намоён қиладиган фотосуратлар, видео ва аудиоёзувлардан фойдаланиш ва уларнинг тарқатилишига йўл қўйилмайди.

Шунингдек, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ва институт фаолияти, унинг ходимлари ҳамда талабалари шаъни ва кадр қиммати ҳамда ишчанлик обрўсига салбий таъсир қилувчи ҳақиқатга тўғри келмайдиган, асоссиз ва текширилган далилларга асосланмаган турли хил кўринишдаги маълумот, фикр, мулоҳаза ва муносабатларни Интернет, ижтимоий тармоқлар, шунингдек, бошқа оммавий ахборот манбаларида, таркатувчиларда, ташувчиларда пайдо бўлиши (ошкор этилиши) ҳамда шундай маълумотларга ижобий муносабат билдириш (“лайк” босиш, репост қилиш) мазкур талаба ва докторантнинг ўқишига, ходимнинг эса олий таълим муассасасида меҳнат фаолиятини юритишига тўсқинлик қиладиган ғайриахлоқий ва ножўя хатти-ҳаракат ҳисобланади.

Институт раҳбариятининг одоб-ахлоққа оид мажбуриятлари ва касбий фаолиятда манфаатлар тўқнашувига йўл қўймасликка оид тартиблар

17. Раҳбарнинг мажбуриятлари

Раҳбарият ҳамда таркибий бўлинма раҳбарлари (кейинги ўринларда – раҳбар) ўзига бўйсунувчи ходимларга нисбатан юқори профессионаллик, холислик, софлик ва адолатда ўрнатилган бўлиши, олий таълим муассасаси ёхуд унинг таркибий бўлинмасида ижобий, маънавий-психологик муҳит шаклланишига кўмаклашиши лозим. Раҳбар бўйсунувчи ходимлардан уларнинг хизмат вазифалари доирасидан чиқувчи топшириқларни бажаришини талаб қилмаслиги, шунингдек, қонунга хилоф хатти-ҳаракатларни содир этишга ундамаслиги керак.

Раҳбар ўз фаолиятида:

кадрларни қариндошлик, ҳамшаҳарлик ёки шахсий садоқат белгилари бўйича танлаш ва жой-жойига қўйиш ва меҳнат муносабатларида камситиш ҳолатларига йўл қўймаслиги;

гуруҳбозлик, маҳаллийчилик, фаворитизмга, шунингдек, ўз хизмат вазифаларини бажариш жараёнида бошқа салбий омилларнинг келиб чиқишига йўл қўймаслиги;

қўполлик қилмаслиги, одамларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситмаслиги, уларга психологик ва жисмоний таъсир кўрсатмаслиги;

манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш ва уларни тартибга солиш юзасидан ўз вақтида чора-тадбирлар кўриши;

коррупциянинг олдини олиш чораларини кўриши;

ходимларнинг касбий ва интеллектуал жихатдан ривожланишлари учун қулай иш жойи, замонавий компьютерлар, интернет тармоғи, кутубхона фонди ва ахборот ресурсларидан эркин фойдаланишлари, ҳордиқ чиқаришлари, дам олишлари, жисмонан чиникишлари учун барча шароитларни ички имкониятлардан келиб чиқиб яратиб бериши;

ходимлар фаолиятини самарали ташкил этиб, ўзига ишониб топширилган мулкка ва молиявий маблағларга эҳтиёткорлик ва тежамкорлик билан муносабатда бўлиши шарт.

Раҳбар қўл остидаги ходимларнинг меҳнат интизомига риоя қилишларини талаб қилиши ва уни таъминлашга масъулдир.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг ўзаро муносабатларига оид талаблар

18. Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг ўзаро муносабатлари

Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг ўзаро муносабатлари миллий қадрият ва анъаналар, ягона жамоавий муҳит, ўзаро ҳурмат ва эътибор, дўстлик, ҳамжиҳатлик, ҳалоллик ва адолат тамойилларига асосланиши лозим.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг ўзаро муносабатларида инсон кадр-қимматига ҳурматсизлик, шахсиятни камситиш, ўзганинг интеллектуал мулкни ўзлаштириб олиш, қўполлик, беҳаё сўзлар ишлатиш, муштлашиш қатъиян ман этилади.

Педагог ходимлар томонидан талабаларга нисбатан ўқув ва тарбия жараёнидаги юқори талабчанлик уларнинг шахсини ҳурмат қилиш билан биргаликда амалга оширилиши керак.

19-модда. Педагог ходим ва талабаларнинг аудиториядаги ва ундан ташқаридаги ўзаро муносабатлари

Педагог ходим аудиторияга кирганида, барча талабалар ўринларидан туриб ҳурматларини билдирган ҳолда кутиб олишлари, сўнггра педагог ходим саломлашиб, ўтиришга рухсат бергач, ўз жойларини эгаллашлари керак.

Педагог ходим дарсини тугатиб, аудиториядан чикиб кетаётганда ҳам талабалар ўринларидан туриб, кузатиб қўйишлари лозим.

Педагог ходимлар ўқув жараёни ва бошқа ҳолатларда ҳам талабаларнинг шахсини ҳурмат қилиши, улар билан муносабатда очиклик ва ҳайрихоҳлик тамойилларига амал қилиш, талабаларга таълим бериш жараёнида ўз вазифаларини беғараз амалга ошириши, талабага муносабатда уларни камситиш, қўпол сўз ишлатиш, ўзини юқори тутиш ва таниш-билишчилик каби ёндашув шакллари мутлақо қўлламаслик, уларга нисбатан доимо ҳаққоний муносабатда ва ҳолис бўлишлари шарт.

Педагог ходимлар талабаларга уларни қизиқтирган фан ёки ўқув курсига оид масалалар юзасидан дарс жараёнидан ташқари вақтларда берган саволларига ҳам ахлоқ меъёрларига амал қилган ҳолда жавоб қайтаришлари ва уларни фанга бўлган қизиқиш ва иштиёқларини ошириш чораларини қўришлари зарур.

20. Академик таъқиб ва тазйиққа йўл қўйилмаслиги

Институт ҳаётида раҳбарият ёки педагог ходим томонидан талабаларни уларнинг розилигисиз муайян ишларга жалб этганлик, ҳақ тўламасдан уларнинг меҳнат кучидан фойдаланиш (олий таълим муассасаси ва унга бириктирилган бошқа ҳудудда Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан хавфсизлик стандартларига қатъий риоя қилинган ҳолда ихтиёрий шанбалик ва бошқа турдаги тадбирлар ташкил этилган ҳоллар бундан мустасно) мақсадида уларга мурожаат этилганида, талабалар томонидан бундай сўровга рад жавобининг берилиши педагог ходим томонидан келгусида уларга дарс машғулотида паст баҳо қўйиш ёки бошқа турдаги тазйиқ ва таъқиб (academic harassment) қилиш билан боғлиқ муносабат кўрсатилишига имкон бермайди ва бундай таъқиб қаттиқ қораланади.

21. Уяли алоқа воситаларидан фойдаланиш

Дарс машғулотлари вақтида уяли алоқа воситаларидан фойдаланиш барча учун қатъиян тақиқланади. Уяли алоқа воситаларидан фойдаланишга зарур ва узрли ҳолатларда педагог ходимнинг рухсати билангина рухсат этилиши мумкин.

22. Дарс машғулотида иштирок этиш

Талабаларнинг дарсга кеч қолиб келишларига йўл қўйилмайди. Лекин узрли сабабга кўра дарсга кеч қолган талаба узр сўраб, педагог ходимнинг ижозати билан аудиторияга кириб ўз жойини эгаллаши мумкин.

Педагог ходим дарс машғулотларига ўзининг ножўя ҳаракатлари билан ҳалакит бераётган талабани юзага келган вазият ҳақида факультет деканини (у ўз ўрнида бўлмаганда декан ўринбосари ёки тьютор-гуруҳ мураббийсини) хабардор қилган ҳолда дарсдан четлатиши мумкин.

23. Дарс машғулотидан ташқари вақтда мулоқот қилиш

Талаба учун педагог ходим билан дарс машғулотларидан ташқари вақтда мулоқот қилиш зарурати бўлса, у ҳолда мулоқот:

маслаҳат соатлари, мустақил иш ёки ўзаро келишув бўйича белгиланган вақтда амалга оширилиши мумкин;

талаба ўзи мулоқот қилмоқчи бўлган педагог ходимнинг лавозими, исми, отасининг исми ва фамилиясини билиши мақсадга мувофиқ.

Асосланган жиддий сабаблар (қўполлик, тамагирлик, дарс сифатининг пастлиги, педагог ходимнинг айби билан машғулотлар ўтказилишидаги мунтазам узилиш ҳолларини исботловчи далиллар ва б.) ҳамда гуруҳ (курс)нинг яқдил фикри мавжуд бўлган ҳолатларда талабалар педагог ходимни алмаштириш ҳақида илтимос билан факультет деканига мурожаат қилишлари мумкин.

24. Субординация

Раҳбар ходимларга ходим, талаба, магистрант ва докторантлар томонидан бирон-бир масала юзасидан вужудга келган ҳолатлар бўйича мурожаат қилиниши муайян тартиб (субординация тамойили), яъни муносабат билдиришдаги раҳбарият бўғинларига босқичма-босқич чиқиш асосида ташкил этилади. Институт ректорига талабаларнинг тўғридан-тўғри мурожаат қилиш ҳолатлари бундан мустасно.

25. Ташаббус ва фаоллик

Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг олий таълим муассасасида маънавий-ахлоқий муҳитни янада яхшилаш, таълим сифатини ошириш, инновацион ғоялардан самарали фойдаланиш, турли хил манфаатли тадбирлар уюштириш бўйича ташаббус ва ғоялари рағбатлантирилади.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг одоб-ахлоққа оид мажбуриятлари

26. Одоб-ахлоққа оид мажбуриятлар

Институтга ўқишга, ишга кираётган шахслар мазкур Кодекс билан ёзма равишда (имзо чектириб) таништириладилар.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантлар:

қонун ҳужжатлари ва мазкур Кодекс талабларига риоя этишга;

доимо юксакликка интилиш, ҳалоллик ва адолат билан ҳаёт кечириш каби олижаноб фазилатларни чуқур англашга;

одоб-ахлоққа оид миллий анъаналаримиз, урф-одат ва кадриятларимизни ҳурмат қилишга;

ўз устиларида доимий равишда ишлаш ва қабул қилинаётган қонун ҳужжатларини мунтазам равишда ўрганиб боришга;

ўз вазифаларини виждонан, профессионал даражада амалга оширишга; институт обрў-эътибори ва нуфузига доғ туширадиган ҳар қандай ҳаракатларни содир этишдан ўзини тийишга;

институт тўғрисидаги ахборотлардан унинг манфаатлари ва ишчанлик обрўсига зиён етказиш мақсадида фойдаланмасликка;

институт мулкига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш (кўчар ва кўчмас мулк, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига ва б.), шу жумладан, хизмат вазифасини бажариш учун берилган моддий техника воситаларидан тўғри ва тежамкорона фойдаланишга;

электр энергияси ва сувни тежамкорона ишлатишга;

бирон-бир ноҳуш воқеа ёки ҳодиса рўй берса, у ҳақда зудлик билан Олий таълим муассасаси раҳбариятига хабар беришга;

белгиланган чекловлар ва тақиқларга риоя қилиш, ўз вазифаларини оғишмай бажаришга, ходим, талаба, магистрант ва докторантларнинг шахсий ва оилавий муаммоларини муҳокама қилмасликка, ҳеч бир шахс ҳақида жинси, ирқи, миллати, тили, диний эътиқоди, ижтимоий келиб чиқиши ва лавозими ҳақида ҳамда бошқа хусусиятларидан қатъи назар нотўғри фикр юритмасликка ва уни камситмасликка;

ходим, талаба ва докторантлар, шунингдек, бошқа шахслар ҳақида турли игво, фитна, ғийбат ва бўҳтонлар уюштирмасликка ва тарқатмасликка;

институт ишчанлик обрўси ёки нуфузига путур етказадиган низоли вазиятларга йўл қўймасликка;

ходим, талаба ва докторантнинг меҳнат ва ўқув жараёнидаги саъй-ҳаракатларига қасддан зиён етказмасликка;

хотин-қизларнинг шаъни ва кадр-кимматини камситадиган ҳаракатлар содир этмасликка, шилқимлик қилмасликка, ўзаро муносабатларда умумэътироф этилган ахлоқ қоидаларини менсимасликда ифодаланувчи беҳаё сўзлардан фойдаланмасликка;

давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг, шунингдек, институт раҳбариятининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган (берган) қарорларини (топшириқларини) ўз вақтида ва сифатли бажаришга;

шахсий фойдаси ҳамда ўзгалар манфаатини кўзлаб ўз манқеини суиистеъмол қилмасликка;

ҳақиқатни гапиришга, раҳбарлар ва бошқа ходимларни чалғитмасликка; мутасадди ходимларнинг рухсатсиз турли реклама воситаларини ўрнатмасликка;

касбий фаолияти давомида ўзларига маълум бўлган, уларнинг ошкор этилганлиги учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб бериладиган ахборотнинг сақланиши ва махфийлигини таъминлаш юзасидан барча чораларни кўришга;

соғлом турмуш тарзини юритиш ва атрофдагиларнинг соғлигини сақлашга ғамхўрлик қилиш, эстетик ва экологик маданиятнинг ошишига кўмаклашишга;

танқидий мулоҳазаларни билдиришга ва объектив қарор қабул қилишга, ўз хато ва камчиликларини англаш ва бартараф этишга;

моддий жиҳатдан яхши таъминланганлигини турли йўллар билан атайлаб кўз-кўз қилмасликка;

Ахборот-ресурс маркази ходимлари билан хушмуомала бўлишга, китоблар ва жиҳозларга эҳтиёткорона муносабатда бўлишга, у ерда уяли алоқа воситаларини ўчириб қўйиш ёки овозсиз режимга қўйишга, баланд овозда сўзлашмаслик ва атрофдагиларга ҳалакит бермасликка, озиқ-овқат истеъмол қилмаслик, қоғоз, сакич ва бошқа чиқиндиларни қолдириб кетмасликка, китобларни олиш ва топшириш тартиб-қоидаларига риоя қилишга;

спорт мажмуасига спорт кийими ва пойабзалида киришга;

спорт инвентарларига нисбатан эҳтиёткорона муносабатда бўлишга;

машғулотлардан кейин спорт инвентарларини белгиланган жойларга қайта топширишга;

спорт мажмуасининг белгиланган тартиб-қоидаларига риоя қилишга; институт аудиториялари, бинолари ва биноларга туташган ҳудудда тозаликни сақлашга;

ҳудудни ифлослантирмаслик, чиқиндиларни жойларда қўйилган махсус кутиларга ташлашга;

шахсий автомобилни тақиқланган жойда қолдирмаслик, йўл ҳаракати қоидаларини бузмаслик ва менсимасликка (бепарво бўлиш), шунингдек, транспорт воситаларидан фойдаланишда хавф-хатар яратмасликка; иш (ўқиш)дан ташқари вақтда умумий қабул қилинган одоб-ахлоқ нормаларига риоя этишлари, ғайриижтимоий хатти-ҳаракатларга йўл қўймасликка мажбур.

27. Одоб-ахлоққа оид қўшимча талаблар

а) талабалар:

нутқ маданиятини доимий такомиллаштириб боришга; талабаларнинг ўз-ўзини бошқариш тизимини фаол қўллаб-қувватлаш ва мустаҳкамлаш, ижодий фаолиятни ривожлантириш ва жамоавий маданиятни ўстиришга;

педагог ходим билан бошқа талабаларнинг баҳосини муҳокама қилмасликка;

ёзма ишларни ҳимоя қилиш ва рейтинг назоратига доир тартиб-қоида бажариш вақтида четдан ёрдам олмаслик, ўзгаларга ёрдам кўрсатмасликка;

бошқа шахслар томонидан тайёрланган топшириқлар ёки ёзма ишларни ўз номидан топширмасликка;

машғулотларни сабабсиз ўтказиб юбормасликка ва дарсларга сабабсиз кечиқиб келмасликка;

ўқув машғулотлари вақтида олий таълим муассасаси ҳудудида беҳуда юрмасликка;

дарс машғулотлари ўтилаётган вақтда факультет деканлари, магистратура бўлими бошлиғининг рухсатсиз институт ҳудудидан кетиб қолмасликка;

ходим, талаба ёки докторант билан низоли вазият юзага келганда ўз хиссиётларини жиловлашга ва мазкур вазиятни кўриб чиқиш бўйича тегишли бўлинма ва ходимларга (мураббий (тьютор), декан, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилоти, Маънавият ва маърифат маркази) мурожаат қилишга;

ўқув жараёнида фаол, эътиборли бўлишга ва педагог ходимнинг кўрсатмаларига қатъий риоя қилишга;

дарс вақтида гаплашмаслик ҳамда дарс машғулотида тааллуқли бўлмаган ишлар билан шуғулланмасликка;

жиҳозларга эҳтиёткорона муносабатда бўлиш, стол ва стулларга ёзмасликка;

қоғоз, сақич ва бошқа кераксиз нарсаларни аудиторияда қолдириб кетмасликка;

машғулотлар давомида овқатланмаслик, сақич чайнамасликка, шунингдек, шахсий компьютер ва бошқа коммуникация воситаларидан фақат педагог ходим рухсати билан фойдаланишга;

педагог ходимга машғулотлар вақтида савол ёки илтимос билан қўл кўтарган ҳолда ва рухсат берилганидан сўнг мурожаат қилишга;

умумий овқатланиш жойларида таомларга буюртма бериш ва олишда навбат тартибига ҳамда белгиланган қоидаларга риоя қилишга;

Талабалар турар жойи Ички тартиб қондасига қатъий риоя қилишга; жамоат хавфсизлик манфаатларидан келиб чиқиб, имкон даражасида олий таълим муассасасига жамоат транспортида келишга;

б) ходимлар:

ўз хизмат жойидаги тартиб-интизомга ва институт ички тартиб қоидаларига риоя қилишга;

таътилдан олдин ёки меҳнат шартномаси бекор қилинганда ўз хизмат жойини талабга жавоб берадиган ҳолатда қолдиришга, ўз зиммасидаги оргтехника воситалари ва бошқа материалларни, ўзига топширилган, лекин ҳали яқунланмаган вазифаларни бошқа шахсга топширмасликка;

телефон орқали мулоқот қилишда муомала маданияти ва ахборот тақдим этиш қондасига риоя қилишга (жумладан, суҳбатни энг аввал расмий тарзда саломлашишдан бошлаб, сўнг ўз хизмат муассасаси, лавозими ҳамда фамилияси, исми, шарифини айтиб, мақсадга ўтиш лозим, тақдим этилаётган ахборот максимал қисқа, лўнда ва аниқ бўлиши керак, сўралаётган маълумот суҳбат жараёнида изланиши туфайли телефон тармоғини банд қилишга йўл қўйилмайди, зарурат бўлса, қайта қўнғироқни амалга ошириш мумкин);

ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга;

ёшлар орасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, уларни ичкиликбозлик ва гиёҳвандлик иллатларидан, бошқа турли ҳалокатли таҳдидлар ҳамда биз учун ёт бўлган экстремистик таъсирлардан, “оммавий маданият” хуружларидан огоҳ этиб боришга;

таълим олувчиларни маънавий-ахлоқий тарбиялашда ва маърифий ишларнинг самарали шакл ҳамда услубларини ишлаб чиқишга кўмаклашишга;

ўз хизмат вазифаларини виждонан бажаришга шубҳа туғдирадиган хатти-ҳаракатларни қилмасликка, талабалар билан ўз ҳамкасбларини касбий ва шахсий камчиликларини муҳокама қилмасликка;

талабаларни асоссиз ўқув машғулотларидан чиқариб юбормасликка, шунингдек, талабага олий таълим муассасаси талабалар сафидан четлаштириш (курсдан курсга қолдириш) ёки талабанинг мажбуран ўқишдан воз кечишига ундаш билан қўрқитмасликка, унинг асоссиз талабалар сафидан четлаштирилишига (курсдан-курсга қолдирилишига) олиб келмасликка;

академик гуруҳда (курсда) талабалар хулқининг умумий маданий ҳолати ҳақида факультет деканларига керак бўлган ҳолларда таъсир чоралари кўриш лозимлиги юзасидан ёзма маълумот тақдим этиш каби талабларни бажарадилар.

Рағбатлантириш ва чора кўриш тартиби

28. Ходим ва талабаларни рағбатлантириш

Ўқув йили давомида мазкур Кодексга тўла риоя қилган, институтда юксак маънавий-ахлоқий муҳитнинг янада қарор топиши ва мустаҳкамланишига ўз ҳиссасини қўшган ходим ва талабалар раҳбарият, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва бошқа таркибий бўлинма раҳбарлари тавсиясига биноан белгиланган тартибда моддий ёки маънавий рағбатлантирилишлари мумкин.

29. Кодексга риоя қилишнинг аттестация ва бошқа жараёнлар учун аҳамияти

Ходимлар томонидан мазкур кодексга риоя этилиши аттестациялар ўтказишда, юқори ва бошқа лавозимларга тайинлаш (карьеравий ўсиш) учун кадрлар захирасини шакллантиришда ҳисобга олинади.

30. Кодекс қоидаларини бузганлик учун жавобгарлик

институт ходим, талаба,ма ва докторанти томонидан мазкур Кодекс қоидаларининг бузилиши унигистрант белгиланган тартибда жавобгарликка тортишга асос бўлиб хизмат қилади.

31. Кодекс ва ички тартиб-қоидаларнинг ўзаро муносабати

Ходим, талаба,магистрант ва докторантлар мазкур Кодекс қоидаларини бузганида, уларга нисбатан институт Ички тартиб қоидаларининг VII бобида (Меҳнат ва ўқиш интизомини бузганлик учун жавобгарлик) қайд этилган чоралар қўлланилади.

Одоб-ахлоқ комиссияси фаолиятини ташкил этиш

32. Одоб-ахлоқ комиссияси

Мазкур Кодекс нормаларининг ходим, талаба,магистрант ва докторантлар томонидан бузилишига оид масалалар, қоида тариқасида, Одоб-ахлоқ комиссияси томонидан кўриб чиқилиши мумкин.

Шунингдек, Одоб-ахлоқ комиссияси, қоида тариқасида, институт ректорининг кўрсатмаси бўйича;

хизмат текшируви натижаларига кўра;

ўз ташаббуси билан;

институт, ходим, талаба, магистрант ва докторантларидан, шунингдек, институтга алоқа каналлари орқали келиб тушган ахборот асосида ҳам ушбу турдаги масалаларни кўриб чиқиши мумкин.

Одоб-ахлоқ комиссияси камида 5 кишидан иборат таркибда тузилади. Одоб-ахлоқ комиссиясининг мақсади, вазифалари, функциялари, ҳуқуқлари ва унинг фаолиятини ташкил этиш билан боғлиқ бошқа масалалар олий таълим муассасаси ректори томонидан тасдиқланган Одоб-ахлоқ комиссияси тўғрисидаги низомда белгиланади.

33-модда. Одоб-ахлоқ комиссияси хулосаси

Одоб-ахлоқ кодексининг бузилиши ҳолатларини Одоб-ахлоқ комиссияси томонидан кўриб чиқиш натижалари бўйича интизомий ёки бошқа тарздаги қоида бузилишларининг мавжудлиги (мавжуд эмаслиги) тўғрисида хулоса чиқарилади. Айни вақтда олий таълим муассасаси ректорига кўриб чиқиши учун қоидабузар ходим, талаба ва докторантни жавобгарликка тортиш тўғрисида таклиф киритилади. Йўл қўйилган қоида бузилишининг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда Одоб-ахлоқ комиссияси ходим, талаба ва докторантга нисбатан Одоб-ахлоқ кодексининг бузилишига йўл қўймаслик тўғрисидаги огоҳлантириш билан чекланиши мумкин.

Одоб-ахлоқ кодексига риоя этмаган ходим, талаба, магистрант ва докторантни интизомий жавобгарликка тортиш бўйича буйруқ лойиҳаси факультет деканлари, кадрлар бўлими (ходимлар ва докторантларга нисбатан) томонидан тайёрланади.

Ходим, талаба, магистрант ва докторантлар ўзлари йўл қўйган қоида бузилиши, қоида бузилишининг кўриб чиқилиши жараёни ҳақида ахборотни олиш ва ўзини ҳимоя қилиш учун далилларни тақдим этиш, шунингдек, институт қарорлари юзасидан белгиланган тартибда шикоят қилиш ҳуқуқига эгадирлар.

34. Жамоатчилик назорати

Ходим, талаба, магистрант ёки докторантнинг хулқ-атвори устидан жамоатчилик назоратини таъминлаш мақсадида, мазкур Кодексга риоя этмаганлик ҳолатлари Касаба уюшмаси кўмитаси, Хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳат кенгашлари ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилотида ҳам муҳокама қилиниши амалиёти жорий этилиши мумкин.

Якуний коида

35. Кодекснинг кучга кириши ҳамда унга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш

Мазкур кодекс институт Кенгаши томонидан тасдиқланганидан сўнг кучга кирази ва унга ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритиш институт Кенгаши қарорига биноан амалга оширилади.

Келишилди:

Ёшлар масалалари ва маънавий-маърифий
ишлар бўйича проректор

Х.Қурбонов

Ўқув ишлари бўйича проректр:

Ғ.Ёдгоров

Илмий ишлар ва инновациялар
бўйича проректор:

И.Насриддинов

Молий-иқтисод ишлари бўйича проректор:

С.Худойбердиев

Бош юрист/консулт:

Б.Яхеев

Жамоатчилик назорати комиссияси раиси:

Б.Зарипов

Коррупцияга қарши кураш ва Комплеанс-
назорат бўлими бошлиғи:

А.Холиков

Касаба уюшмаси раиси:

Н.Бекмуродов